

betesdjur och det rörliga friluftslivet. Slukhålerna är uppmärskade med stängsel, men nya slukhål riskerar att uppstå löpande.

För att möjliggöra för god betesmark och kvalitativt bete krävs dränerade hagmarker. Detta görs med hjälp av öppna diken eller täckdiken. Täckdiken är dyrare att anlägga och att underhålla, i jämförelse med öppna diken, men ger en mer effektiv användning av markytan och mer betesmark. Öppna diken har den fördelen att man möjliggör för arter som trivs i fuktig miljö, så som groddjur, sländor och örter. Även betesdjur kan dra nytta av vattnet i de öppna diken för att dricka och de är enklare och billigare att underhålla. Ur en landskapssynpunkt ger inte den ena varianten mer fördelar än den andra, då man historiskt använt sig av öppna diken.

Totalt rör det sig om cirka 2 km diken som behöver åtgärdas. Kommunens ramupphandlade anläggningsentreprenör för mindre markarbeten har inkommit med en uppskattad kostnad på 2000 kr per löpmeter. Åtgärden innefattar uppgrävning av befintliga trummor/täckdiken och anläggande av öppna diken, på samma plats. Vid en upphandling av hela sträckan bör detta pris kunna hamna något lägre. Dikena planeras att restaureras i omgångar över de tre kommande åren, detta för att kunna ta hänsyn till markförhållande, betesperiod, häckning och friluftslivet.

Dialog har förts med arrendatorerna om lämpliga åtgärder och de är positiva till att gå från täckdiken till öppna diken. Ingen reservatsdispens eller strandskyddsdispens krävs då detta är underhåll av befintliga diken och inte väsentligt ändrar livsmiljöerna eller området tillgänglighet. Projektet kommer drivas av en projektledare som skriver tid på projektet.

Tillkommande medel, miljoner kronor

Mnkr	Tidigare beslutad projektbudget				Förslag nytt beslut			Ny projektbudget			
	Projekt	Prio	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto
Reinvestering diken Velamsund 93102669	I		0	0	0	0	-4,5	-4,5	0,0	-4,5	-4,5
summa			0	0	0	0	-4,5	-4,5	0,0	-4,5	-4,5

Förslag nytt beslut, fördelning per år, miljoner kronor

Projekt	Årsbudget												Årsprgnos 2027=>			Totalt 2023-2027=>				
	2023			2024			2025			2026			Inkomster	Utgifter	Netto	Inkomster	Utgifter	Netto		
Reinvestering diken Velamsund 93102669	0,0	-0,5	-0,5	0,0	-2,0	-2,0	0,0	-2,0	-2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,5	-4,5
summa	0,0	-0,5	-0,5	0,0	-2,0	-2,0	0,0	-2,0	-2,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	0,0	-4,5	-4,5

Tillkommande årliga kapital- och driftkostnader, miljoner kronor

Projekt	Tillkommande		Total		Tillkommande	Total	Aktiveringsda
	kapitalkostnad	år 1	kapitalkostnad	år 1	årlig driftkostnad	årlig driftkostnad	tum (AAAAMM)
Reinvestering diken Velamsund 93102669		-0,3		-0,3	-0,02	-0,02	
summa		-0,3		-0,3	-0,02	-0,02	

Ekonomiska konsekvenser

Reinvestering på 4,5 miljoner kronor fördelat på tre år. Ökad skötselkostnad ca 20 000 kronor per år då öppna diken behöver rensas för att förhindra igenväxning.

De diken som har kollapsat behöver åtgärdas akut och pengar för det kommer tas från befintlig driftbudget.

Riskanalys vid uteblivet projekt eller försenat projekt

Enligt det avtal som Nacka kommun har med arrendatorn ingår det i markägarens åtagande att säkerställa god dränering av betesmarkerna. Om inte åtgärderna görs, går inte dessa åtaganden att upprätthållas.

Dåligt dränerade hagar försämrar betesmarken vilket i sin tur leder till att inte markerna kommer att vara intressanta för arrendatorer att hyra och därför inte betas, betet är nödvändigt för att följa den antagna skötselplanen för området.

Dåligt dränerade hagar och slukhål försämrar för det fria friluftslivet och utgör en fara för besökarna.

En dålig dränering är ett direkt hot mot den rika floran som finns i betesmarkerna och som omskrivs i reservatföreskrifterna.

Alternativa lösningar för projektet

Att använda driftpengar för att laga täckdikena när de kollapsar. Det skulle emellertid innebära att andra driftåtgärder får stå tillbaka och utgöra en ökad risk för att djur och människor skadar sig. Kostnaden för att laga allt eftersom kommer också med stor sannolikhet bli högre än om hela arbetet upphandlas.

Påverkan på annan nämnd

Projektet saknar påverkan på annan nämnd.

Konsekvenser för barn

Slukhål i områden där barn vistas och besöker ger en direkt akut risk för skada. Att områden inte kan beträdas blir även begränsande för det fria friluftslivet samt bidrar till att upplevelsen av att se betesdjur begränsas.

Per Strandberg
Enhetschef
Enheten offentlig utemiljö

Sandra Ermalm
Naturförvaltare
Enheten offentlig utemiljö